

Teollisuustuotanto 2015

Vuoden 2015 teollisuustuotannon arvo 77,8 miljardia euroa

Tilastokeskuksen teollisuustuotantotilaston mukaan teollisuuden (toimialat B ja C) myydyn tuotannon arvo oli noin 77,8 miljardia euroa vuonna 2015. Arvo väheni 4,3 prosenttia edellisvuodesta. Myydyn tuotannon kokonaisarvosta metalliteollisuuden osuus oli 41,4 prosenttia, kemianteollisuuden 20,9 prosenttia, metsäteollisuuden 19,8 prosenttia ja elintarviketeollisuuden 10,8 prosenttia. Toimialat on jaettu tarkempiin alaluokkiin liitetaulukossa 1.

Teollisuuden myydyn tuotannon arvo nimikkeiden toimialan mukaan 2015

	Myydyn tuotannon arvo (milj. euroa)	Osuus teollisuus-tuotannosta (%)	Muutos edelliseen vuoteen (%)
Teollisuustoimialat yhteensä	77 814	100,0	-4,3
B Kaivostoiminta ja louhinta	1 165	1,5	-10,2
C Teollisuus	76 649	98,5	-4,2
10-12 Elintarvikkeiden, juomien ja tupakan valmistus	8 430	10,8	-4,9
13-15 Tekstiilien, vaatteiden sekä nahan ja nahkatuotteiden valmistus	502	0,6	-3,0
16-17 Metsäteollisuus	15 396	19,8	1,6
19-22 Kemianteollisuus	16 299	20,9	-17,6
24-30, 33 Metalliteollisuus	32 198	41,4	1,7
18, 23, 31, 32 Muu tehdasteollisuus	3 824	4,9	-4,2

Teollisuuden tuotantotilaston vuoden 2015 tiedot on päivitetty StatFin-tilastopalveluun 30.11.2016. Vuosien 2014 ja 2013 tiedot on päivitetty samalla. Tilasto sisältää tavaranimikkeittäisiä arvo- ja määrätietoja myydystä kotimaisesta tuotannosta sekä määrätietoja kotimaisesta kokonaistuotannosta. Palvelussa on saatavilla tiedot vuodesta 1998 lähtien. Tiedot kerätään vuosittain yrityksiltä tai toimipaikoilta (toimialat: kaivostoiminta ja louhinta B sekä teollisuus C).

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Teollisuuden myydyn tuotannon arvo nimikkeiden toimialan mukaan 2013-2015.....3

Laatuseloste: Teollisuustuotanto.....4

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Teollisuuden myydyin tuotannon arvo nimikkeiden toimialan mukaan 2013-2015

	Myydyin tuotannon arvo (milj. euroa)			Muutos edelliseen vuoteen (%)
	2013	2014	2015	
Teollisuustoimialat yhteensä	82 222	81 294	77 814	-4,3
B Kaivostoiminta ja louhinta	1 285	1 297	1 165	-10,2
07 Metallimalmien louhinta	438	479	350	-27,1
08 Muu kaivostoiminta ja louhinta	808	749	733	-2,1
09 Kaivostoimintaa palveleva toiminta	39	69	82	18,5
C Teollisuus	80 937	79 996	76 649	-4,2
10-12 Elintarvikkeiden, juomien ja tupakan valmistus	9 022	8 865	8 430	-4,9
10 Elintarvikkeiden valmistus	7 999	7 949	7 545	-5,1
11 Juomien valmistus	1 024	917	885	-3,4
13-15 Tekstiilien, vaatteiden sekä nahan ja nahkatuotteiden valmistus	552	518	502	-3,0
13 Tekstiilien valmistus	335	316	333	5,3
14 Vaatteiden valmistus	70	71	58	-19,0
15 Nahan ja nahkatuotteiden valmistus	147	131	112	-14,5
16-17 Metsäteollisuus	15 316	15 159	15 396	1,6
16 Sahatavaran sekä puu- ja korkkituotteiden valmistus (pl. huonekalut); olki- ja punontatuotteiden valmistus	4 574	4 579	4 523	-1,2
17 Paperin, paperi- ja kartonkituotteiden valmistus	10 742	10 580	10 873	2,8
19-22 Kemianteollisuus	20 929	19 791	16 299	-17,6
19 Koksen ja jalostettujen öljytuotteiden valmistus	10 505	9 383	5 944	-36,7
20 Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus	6 424	6 231	6 181	-0,8
21 Lääkeaineiden ja lääkkeiden valmistus	1 451	1 599	1 604	0,3
22 Kumi- ja muovituotteiden valmistus	2 550	2 577	2 570	-0,3
24-30, 33 Metalliteollisuus	30 949	31 674	32 198	1,7
24 Metallien jalostus	7 708	7 848	7 936	1,1
25 Metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	5 182	5 039	4 912	-2,5
26 Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus	1 660	1 851	1 851	-0,0
27 Sähkölaitteiden valmistus	3 822	3 882	3 670	-5,5
28 Muiden koneiden ja laitteiden valmistus	8 234	8 047	7 820	-2,8
29 Moottoriajoneuvojen, perävaunujen ja puoliperävaunujen valmistus	1 059	1 860	2 454	32,0
30 Muiden kulkuneuvojen valmistus	955	861	1 080	25,6
33 Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus	2 328	2 287	2 475	8,2
18, 23, 31, 32 Muu tehdasteollisuus	4 168	3 990	3 824	-4,2
18 Painaminen ja tallenteiden jäljentäminen	943	873	797	-8,7
23 Muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus	2 063	1 992	1 888	-5,2
31 Huonekalujen valmistus	659	667	692	3,8
32 Muu valmistus	502	457	446	-2,4

Laatuseloste: Teollisuustuotanto

1 Tilastotietojen relevanssi

1.1 Tietosisältö ja käyttötarkoitus

Teollisuustuotantotilasto eli teollisuuden hyödyketilasto kuvaa teollisuuden tuotantoa tuoteluokittain eli hyödykenimikkeittäin. Yritysten tuotannosta tilastoidaan arvo- ja määrätiedot. Määrätietojen mittayksiköt vaihtelevat hyödykenimikkeittäin ja mittayksiköitä on vajaa 40 kpl. Tiedot kerätään yrityksiltä tai yritysten toimipaikoilta. Hyödyketilasto koskee Suomessa tapahtunutta tuotantoa ja tilastointiajanjaksona käytetään kalenterivuotta.

Teollisuuden hyödyketilasto kuvaa hyödykkeiden tuotantoa myydyn tuotannon avulla. Niistä nimikkeistä, joista yrityksestä tapahtuva myynti eroaa oleellisesti tuotannosta, kysytään lisäksi kokonaistuotanto (yleensä vain sen määrä, aluksista kuitenkin kokonaistuotannon arvo).

Teollisuuden tuotantotietoja käytetään EU:n tilastovirastossa Eurostatissa sekä eräissä muissa kansainvälisissä organisaatioissa (mm. OECD, YK). Tietoja käytetään teollisuuden kehityksen seurantaan ja analysointiin julkishallinnossa, järjestöissä, tutkimuslaitoksissa ja elinkeinoelämässä sekä Suomessa että ulkomailla, varsinkin EU-maissa. Lisäksi teollisuuden tuotantotilaston tietoja käytetään Tilastokeskuksen sisällä kansantalouden tilinpidossa panos-tuotos- ja tarjonta-käyttö-tauluja varten. Edelleen teollisuustuotantotietoja käytetään talouden lyhyen aikavälin suhdanneindikaattorien painorakenteena (mm. teollisuustuotannon volyyymi-indeksissä) sekä otoskehikkona ja painorakenteena useissa muissa tilastoissa (esim. teollisuuden tuottajahintaindeksissä ja rakennuskustannusindeksissä). Teollisuuden tuotantotilaston tietoja käytetään myös tietoyhteiskuntaa kuvaavissa tilastoissa (ICT-tuotteet eli tieto- ja viestintätekniikkatuotteet).

1.2 Keskeiset käsitteet ja luokitukset

Käsitteet

Ks. Käsitteet ja määritelmät: tilastoyksikkö, tiedonantoyksikkö, yritys, toimipaikka, myyty tuotanto, kokonaistuotanto, mittayksikkö, hyödyke, tuotantonimikkeistö, tollaus.

Luokitukset

Teollisuuden hyödyketilastossa käytettävä tuotantonimikkeistö (tuoteluokitus) on perustunut vuodesta 1997 lähtien Euroopan unionin teollisten toimialojen tuotannon PRODCOM-luokitukseen (Classification of goods used for statistics on industrial production in the EU), jonka tuotenimikkeet ovat 8-numeroisia. PRODCOM-luokitus ei sisällä kaikkia tuoteryhmiä, joten sitä on täydennetty kansallisilla lisänimikkeillä. Osa PRODCOM-luokituksen nimikkeistä on lisäksi jaettu kansallisiin alanimikkeisiin. Kansalliset nimikekoodit ovat 10-numeroisia. Koodin 4 ensimmäistä numeroa vastaavat Euroopan yhteisön tilastollisen toimialaluokituksen (NACE Rev. 2) koodia ja siten Tilastokeskuksen toimialaluokituksen TOL 2008 neljää ensimmäistä numeroa. Koodin 6 ensimmäistä numeroa vastaavat EU:n tilastollista toimialoittaista tuoteluokitusta (CPA, European Classification of Products by Activity).

Tilastovuonna 2015 tuotantonimikkeitä oli käytössä kaikkiaan 3 999 kpl (ilman otsikkonimikkeitä). Suomessa esiintyi tuotantoa samana vuonna noin 2 100 tuotenimikkeessä. Nimikkeistä oli palvelunimikkeitä 178 kpl.

Kokonaistuotannon määrä kysyttiin myydyn tuotannon arvon ja määrän lisäksi 622 tuotenimikkeestä (ilman otsikkonimikkeitä).

1.3 Lait ja asetukset

Tilastojen laadintaa ohjaa valtion tilastotoimen yleislaki, Tilastolaki 280/2004, muutettu 361/2013.

Teollisuuden tuotantotilaston tuottaminen noudattaa EU:n PRODCOM-asetusta (Euroopan talousyhteisöjen neuvoston asetus (ETY) N:o 3924/91 yhteisön teollista tuotantoa koskevan tutkimuksen suorittamisesta), joka määrittelee yhteisön teollista tuotantoa koskevaa tilastointia. PRODCOM-asetus edellyttää, että yhteisön alueelta kerätään selvitysajanjaksolta myydyn tuotannon arvo ja määrä. Määrätyiltä tuotenimikkeiltä kerätään myös kokonaistuotannon määrä.

Kukin jäsenvaltio ilmoittaa ainoastaan omalla alueellaan tapahtuneen tuotannon. Lisäksi määritellään, että jäsenvaltioiden tulee noudattaa tutkimusmenetelmää, joka helpottaa tietojen keruuta yrityksistä.

2 Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tiedot kerätään lomaketiedustelulla yrityksiltä tai niiden toimipaikoilta. Tällä hetkellä Internetin kautta web-lomakkeella saapuvien tiedusteluvastausten osuus on noin 95 %. Loput 5 % tulevat sähköpostilla tai puhelimitse.

Kaikesta yrityksen tai toimipaikan valmistamasta tuotannosta kysytään yrityksen ulkopuolelle kalenterivuoden aikana myydyin tuotannon arvot ja yleensä myös määrät. Erikseen määritellyistä tuotteista kysytään lisäksi kokonaistuotannon määrät (aluksista kuitenkin vain kokonaistuotannon arvo).

Tuotantotiedustelun yritykset ja toimipaikat on valittu siten, että EU:n PRODCOM-asetuksen säättämä edustavuusvaatimus täytyisi eli vähintään 90 % kunkin toimialan tuotannon arvosta on sisällyttävä tilastoon. Täten tuotantotiedot kerätään pääsääntöisesti kaikilta vähintään 10 henkilön yrityksiltä. Lisäksi joillakin toimialoilla tiedusteluun kuuluu myös tätä pienempiä yrityksiä, jotta EU:n edustavuuskriteeri täytyisi. Tiedustelujoukon koko on ollut viime vuosina noin 3000–3800 toimipaikkaa.

Tiedustelujoukko muodostetaan pääosin Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin avulla, josta saadaan tilastovuoden uudet yritykset ja toimipaikat sekä kaikkien havaintoyksiköiden lopetus- ja muut muutostiedot edelliseen vuoteen nähden sekä kokoa kuvaavat tiedot tarkastelujaksoittain.

Tilastovuoteen 2004 asti tuotantotiedustelussa olivat mukana kaikki vähintään 10 henkilön teollisten yritysten teolliset toimipaikat sekä vähintään 20 henkilön ei-teollisten yritysten teollisuuteen kuuluvat toimipaikat (TOL 2008 toimialat: kaivostoiminta ja louhinta B sekä teollisuus C; TOL 2002:ssa näitä vastaavat pääluokat olivat C ja D). Tilastovuodesta 2005 alkaen monitoimipaikkaiset yritykset ovat voineet vastata tiedusteluun yritystasolla tai yhdistämällä teollisten toimipaikkojensa vastauksia. Tämä on vähentänyt teollisuuden hyödyketilaston keruuyksiköiden määrää useilla sadoilla toimipaikoilla.

Tuotantotiedustelun vastausprosentti on ollut vuosittain noin 70-90 %. Pienimmillä 10-19 henkilön teollisuusyrityksillä tai niiden toimipaikoilla vastausprosentti on alhaisin. Vastaamattomille yrityksille tai niiden toimipaikoille lähetetään postitse kolme muistutuskirjettä syyskuuhun mennessä. Lisäksi tehdään tiedusteluja ja muistutuksia puhelimitse ja sähköpostitse tiedusteluprosessin eri vaiheissa. Mikäli vastauksia ei saada suoraan tiedonantajyrityksestä, pyritään tiedot mahdollisimman monessa tapauksessa arvioimaan edellisen vuoden hyödykevastaustietojen perusteella ja kyseisen tilastovuoden tilinpäätöstietojen avulla. Usein voidaan sopivien hyödykenimikkeiden valinnassa käyttää apuna myös yrityksen www-kotisivuilta löytyviä tietoja yrityksen tuotevalikoimasta.

Tilastovuodesta 2005 lähtien kevennettiin pienimpien teollisuusyritysten vastausrasitetta tiedustelussa lähes puoleen entisestä. 10-19 henkilön teollisuusyrityksistä muodostettiin vastausrasitetta kevennettäessä tuotantotiedustelun kehikkojoukko, josta poimitaan vuosittain edustava rotaatio-otos. Kukin pieni yritys sisältyy tiedusteluun rotaatio-otoksena joko parillisina tai parittomina tilastovuosina. Kuitenkin omalla kyselykierroksellaan kokonaan vastaamattomat yritykset (tiedustelun yksikkökato) sisällytetään tiedusteluun joka vuosi niin kauan, kuin ne vastaavat. Kulloinkin tiedustelusta lepovuorossa olevien yritysten vastaukset imputoidaan (arvioidaan tilastollisin menetelmin) tilaston kokonaisaineistoon ohjelmallisesti.

Arviointimenetelmässä lasketaan ensin yksi yleinen korotuskerroin, joka perustuu tuotantotiedustelun vastauksien keskimääräiseen vuosimuutokseen (tilastovuosi vs. edellinen vuosi). Kertoimen laskennassa otetaan huomioon vastaustietojen molempina vuosina esiintyvät yritykset ja molempina vuosina esiintyvät identtiset tuotantonimikkeet. Tästä tahdistuvasta havaintojoukosta poistetaan ne havainnot, joissa arvon / määrän muutos ei ole ollut maltillisten rajojen sisäpuolella, suuntaan tai toiseen. Kerroin lasketaan erikseen arvo- ja erikseen määrätiedoille. Tämä yleinen korotuskerroin ei siis riipu lainkaan toimialasta tai nimikkeestä.

Havaintoaineistosta puuttuvia yksittäisiä tietoja pyritään arvioimaan, mutta niitä jää myös puuttumaan lopullisesta aineistosta. Kokonaan vastaamattomien yksiköiden puuttuvia vastauksia arvioidaan pääosin ohjelmallisesti, osin myös manuaalisesti.

3 Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Vastauksina saadut tiedot tarkistetaan ennen tallennusta tietokantaan. Aineistoon tehdään ennen tulosten tuottamista loogisuustarkastukset, joiden perusteella virheelliset tapaukset korjataan.

Kokonaisaineiston oikeellisuus tarkistetaan aluksi tilastoyksiköittäin eli yrityksittäin ja toimipaikoittain. Suoran kyselyn tulosten laadun parantamisessa on kiinnitetty huomiota lomakkeiden ja täyttöohjeiden suunnitteluun sekä saatujen vastaustietojen kattavuuden, jatkuvuuden ja virheettömyyden tarkistuksiin. Hyödyketietoja tarkistetaan myös vertaamalla niitä muihin relevantteihin tietolähteisiin.

4 Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Teollisuuden hyödyketilasto koskee kalenterivuotta. Tiedot julkaistaan vuosittain marras-joulukuun vaihteessa.

Tilastokeskuksen julkistamiskalenteri löytyy osoitteesta <http://www.stat.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html>.

5 Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tuotantotiedot tuotenimikkeittäin vuodesta 1998 lähtien ovat nähtävissä maksuttomassa StatFin-tilastopalvelussa Teollisuustuotantotilaston kotisivuilla, vasemman reunan valintapalkin kohdassa Taulukot. Vuoteen 1996 saakka teollisuuden tuotantotietoja julkaistiin "Tavaroiden tuotanto" -tilastossa, joka sisälsi Suomen ulkomaankauppatilaston (Tulli) HS-luokituksen (Maailman tullijärjestön harmonisoitu tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmä, Harmonized Commodity Description and Coding System) mukaisia tuotantotietoja.

Tuotantonimikkeen arvo- ja / tai määrätiedot ovat luottamuksellisia, jos seuraavat kaksi ehtoa täyttyvät yhtäkaaa: 1) valmistajayritys on anonut tietojen salaamista ja lisäksi 2) ko. tuotantonimikkeen tuotteita valmistaa alle kolme yritystä tai yksi valmistajayritys dominoi ko. nimikkeen tuotantoa.

Lisäksi kaikkien tuotenimikkeiden yritysten lukumäärätiedot ovat aina luottamuksellisia. Nimikkeen yritysten lukumäärä on siis aina salainen, vaikka yrityksiä olisi kolme tai enemmän (ja riippumatta siitä, että toimialoittaiset yritysten lukumäärät ovat julkista tietoa Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterissä). Valmistajayritysten nimet ovat luonnollisesti myös aina salaisia.

6 Tilastojen vertailukelpoisuus

Tietojen vertailukelpoisuutta heikentävät tuotantonimikkeistön vuosittaiset tarkistukset. Varsinkin tilastovuosien 2007 ja 2008 välillä tapahtunut, toimialaluokituksen uudistuksesta aiheutunut kaikkien nimikekoodien vaihtuminen hankaloittaa vertailua.

Samassa yhteydessä Kustantaminen (TOL 2002: 22 osa; TOL 2008: 58-59 osa, pääluokkaan J), Hissien, liukuportaiden sekä nosto- ja siirtolaitteiden asennus, kunnossapito ja huolto (TOL 2002: 29220; TOL 2008: 43292, pääluokkaan F) ja Kierrätys (TOL 2002: 37; TOL 2008: 38 osa, pääluokkaan E) siirrettiin pois teollisuudesta. Lisäksi Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus (TOL 2008: 33, pääluokka C) luokiteltiin teollisuuden sisällä omiin 33-alkuisiin nimikkeisiinsä.

Sen sijaan vertailu on helpompaa vuosien 1997 ja 2007 välillä, tosin sitäkin heikentää em. tuotantonimikkeistön vuositarkistukset. Vuotta 1997 aikaisempiin vuosiin tietoja ei voida luotettavasti verrata, koska sekä käytetty tuotantonimikkeistö että tuotannon käsitteet muuttuivat. Vuoden 1997 tilastosta alkaen otettiin käyttöön nykyinen PRODCOM-pohjainen nimikkeistö ja uudet tuotannon käsitteet: myyty tuotanto ja lisäksi erikseen määritellyissä nimikkeissä kokonaistuotanto. Tietoja on saatavissa vuotta 1997 edeltäviltä vuosilta Suomen ulkomaankauppatilaston (Tulli) HS-tavaranimikkeistön (Maailman tullijärjestön harmonisoitu tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmä, Harmonized Commodity Description and Coding System) mukaisina. Nykyisen käytännön mukaan teollisuuden tuotantotietoja täydennetään ja korjataan tarvittaessa julkaisemisen jälkeenkin. Tämän avulla pyritään varmistamaan tiedonantajien myöhemminkin antamien korjausten näkyminen tilastoinnissa ja näin parantamaan tilaston laatua.

Tullin julkaiseman ulkomaankauppatilaston (tavaroiden tuonti ja vienti) käyttämä CN-luokitus (EU:n ulkomaankaupassa käytettävä tavaranimikkeistö, Combined Nomenclature) poikkeaa PRODCOM-luokituksesta. Näiden luokitusten välille on tehty summittaisia avaimia, jotka eivät toimi "yksi-yhteen". Sekä CN-luokitus että PRODCOM-luokitus uudistuvat vuosittain, joten täysin samalla nimikkeistöllä ei ole mahdollista tehdä aikasarjoja vuosien välillä.

7 Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

PRODCOM-tuotetilasto tuotetaan yhtenevin käsittein kaikissa EU-maissa.

Teollisuustuotannon tilasto poikkeaa useilla toimialoilla Alueellisen yritystoimintatilaston sekä Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilaston luvuista. Syitä ovat tuotannon kansainvälistyminen ja valmistuttamisen eroava käsittely em. tilastoissa. Syynä on lisäksi se, että tuotenimikekohtaisia lukuja ei voida luotettavasti arvioida tiedustelujoukkoon tai sen kehikkoon kuulumattomille pienille tuottajille (Teollisuustuotannon kokonaistilastosta puuttuva joukko kattaa pääosin alle 10 henkilön teollisuusyritykset).

Lisätietoja

Ilkka Kallio 029 551 2486

Vilppu Salovaara 029 551 2791

Vastaava tilastojohtaja:

Mari Ylä-Jarkko

hyodyke.tilastot@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Teollisuustuotanto 2015, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-6389 (pdf)